İyiliği Emretmek Kötülükten Men Etmek Müminin Özelliğidir
Gönderen Kadir Hatipoglu - Mart 06 2019 16:06:42

وَالْمُؤْمِنُونَ
وَالْمُؤْمِنَاتُ
بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاء
بَعْضٍ
يَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنكَرِوَيُقِيمُونَ
الصَّلاَةَ
وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ
وَيُطِيعُونَ اللّهَ
وَرَسُولَهُ
أُوْلَـئِكَ
سَيَرْحَمُهُمُ اللّهُ
إِنَّ اللّهَ
عَزِيزٌ
حَكِيمٌ:

MEALİ :   “Erkek ve kadın bütün müminler birbirlerinin dostları ve velileridirler. İyiliği emrederler, kötülükten vazgeçririrler, namazı kılarlar, zekâtı verirler. Allah’a ve Peygamberine itaat ederler. İşte bunları Allah rahmetiyle yarlıgayacaktır. Çünkü Allah, azizdir, hâkimdir.” (TEVBE SURESİ - 71. AYET)   Kur’an-ı Kerim, Peygamberimiz (SAV)’i şöyle tanımlar: يَا
أَيُّهَاالنَّبِيُّ
إِنَّا
أَرْسَلْنَاكَ شَاهِداً
وَمُبَشِّراً
وَنَذِيراً:و&#16

14;دَاعِياًإِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجاً مُّنِيراً:
     “Ey Peygamber! Biz seni hem bir şahit, hem bir müjdeci, hem bir uyarıcı olarak gönderdik ve hem de Allah’ın izniyle O'na bir davetçi ve nurlar saçan bir kandil olarak gönderdik.” (AHZAB SURESİ – 45/46. AYETLER)   Allah Teâlâ büyük lütuf ve kerem sahibi olduğu için yer yüzünün halifeleri kıldığı insanı yalnız bırakmamış, ilk insan ve ilk peygamber Hz. Adem (AS)’dan itibaren gönderdiği peygamberlerle, dünya ve ahiret mutluluğunun yollarını göstermiştir. Peygamberler hem doğru yolu gösteriyor hem de kendileri uygulayarak örnek oluyorlardı. Hiç şüphe yok ki, bu peygamberlerin sonuncusu bizim Peygamberimiz Muhammed Mustafa (SAV)’dir. O Allah’ın emir ve yasaklarını en güzel şekilde ve hiçbir eksiklik yapmadan duyurmuş ve bu görevi yapmanın huzuru içerisinde bu fani hayatı terk ederek ahirete intikal etmiştir. Peygamberimiz (SAV) meşhur veda hutbesinin sonunda dinleyenlere sordu: “Ey insanlar! Yarın beni sizden soracaklar, ne dersiniz?” Ashab-ı Kiram hep bir ağızdan: “Allah’ın emir ve yasaklarını tebliğ ettin, peygamberlik görevini ifa ettin, bize tavsiyelerde bulundun ve nasihat ettin, diye şahitlik ederiz.” dediler. Bunun üzerine Peygamberimiz (SAV),mübarek şahadet parmağını göğe doğru kaldırarak sonra da cemaat üzerine çevirip indirerek üç kere: “Şahit ol ya Rab, şahit ol ya Rab, şahit ol ya Rab.” dedi.   Ölümünden itibaren kabrini ziyaret edenler de aynı şekilde: “Selam sana ey Allah'ın Peygamberi (SAV)” diye selam verdikten sonra: “Ben şahitlik ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur. Sen de O’nun kulu ve Peygamberisin. Şahitlik ederim ki, Allah’ın emir ve yasaklarını tebliğ ettin, emaneti yerine getirdin. Ümmete nasihat ettin ve Allah yolunda savaştın. Kıyamete kadar Allah sana salât etsin.” derler ve ilk Müslümanların hayatında ona verdikleri cevabı kabri başında tekrar ederler.   Gerçekten o, bu şerefli hizmeti en mükemmel şekilde ifa etmiş ve bunun huzuru içerisinde Allah’a kavuşmuştur. Ondan sonra peygamber gelmeyeceğine göre bu insanları uyarma görevini kim yapacaktır? Bu, ihmal edilmesi mümkün olmayan önemli bir görevdir.   Kur’an-ı Kerim şöyle buyurmuştur: وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنفَعُ الْمُؤْمِنِينَ:   “Sen öğüt verip hatırlat. Çünkü hatırlatmak müminlere fayda verir.” (ZARİYAT SURESİ – 55. AYET)   Evet, Peygamberimiz (SAV)’den sonra insanlara doğru yolu kim gösterecek ve onları kim uyaracaktır? Bu görev Peygamberimiz (SAV)’den sonra bütün Müslümanlara intikal etmiştir.   Nitekim Kur’an-ı Kerim şöyle bildirir: كُنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ

أُخْرِجَتْ
لِلنَّاسِ
تَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُ&#16
08;فِ
وَتَنْهَوْن&#16
14; عَنِ
الْمُنكَرِ
وَتُؤْمِنُو&#16
06;َ بِاللّهِ:
     “Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı
ümmetsiniz; iyiliği emreder, kötülükten vazgeçirmeye çalışır
ve Allah’a inanırsınız.” (ALİ - İMRAN SURESİ – 110. AYET)
     Ayet-i kerime Müslümanların ayırıcı özelliğini
bildiriyor. Allah’a inanmak, iyiliği emredip, kötülükten alıkoymak. Bu
özellikleri sebebiyle de en hayırlı ümmet oldukları ifade buyruluyor.
Çünkü müminler birbirinin kardeşidirler. Elbette kardeş kardeşi uyaracak
ve ona doğru yolu gösterecektir. Allah Teâla bu hususu hatırlatarak şöyle
buyuruyor:
وَالْمُؤْمِ&#16
06;ُونَ
وَالْمُؤْمِ&#16
06;َاتُ
بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاء
بَعْضٍ
يَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُ&#16
08;فِ
وَيَنْهَوْن&#16
14; عَنِ
الْمُنكَرِو&#16
14;يُقِيمُونَ
الصَّلاَةَ
وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ
وَيُطِيعُون&#16
14; اللّهَ
وَرَسُولَهُ
أُوْلَـئِكَ
سَيَرْحَمُه&#16
15;مُ اللّهُ
إِنَّ اللّهَ
عَزِيزٌ
حَكِيمٌ:
“Erkek ve kadın bütün müminler birbirlerinin dostları ve velileridirler. İyiliği
emrederler, kötülükten vazgeçirirler, namazı kılarlar, zekâtı verirler.
Allah’a ve Peygamberine itaat ederler. İşte bunları Allah rahmetiyle yarlıgayacaktır.

Çünkü Allah, azizdir, hâkimdir.”(TEVBE SURESİ - 71. AYET)   Peygamberimiz (SAV) şöyle buyuruyor: مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِـعْ فَبِلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِـعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أضْعَفُ اْلإِيـمَانِ:   “Sizden biriniz çirkin bir iş görürse, onu eliyle değiştirsin; eğer buna gücü yetmezse, diliyle uyarsın; buna da gücü yetmezse, kalbiyle nefret etsin. Bu ise imanın en zayıf derecesidir.”   Peygamberimiz (SAV), çirkin ve haksız bir işi gören Müslüman’ın, buna sessiz kalmayarak tavır koymasını öğütlüyor ve bu tavrın üç şekilde olabileceğini söylüyor: Gücü yetiyorsa onu eliyle men eder. Bu görev yöneticilere aittir. Böylece kötülük önlenmiş olur. Buna gücü yetmiyorsa nasihat eder. Kötülüğün zararlarından söz eder. Bunda başarılı olursa yine kötülük önlenmiş olur. Buna da gücü yetmiyorsa o işi onaylamadığını tavırlarıyla belli eder, destek vermez. Onun bu tavrı etkili olabilir ve kötülüğün yayılmasına engel olur.   Peygamberimiz (SAV), her vesile ile Müslümanların bu görevlerini kendilerine hatırlatmıştır.   Ebû Said El-Hudri (RA) anlatıyor: “Peygamberimiz (SAV): “Yollar üzerinde oturmaktan sakınınız.” buyurdu. Ashab-ı Kiram: “Yol üzerinde oturmak bizim için zorunludur. Lüzumlu olan şeyleri orada konuşuyoruz.” dediler. Bunun üzerine Peygamberimiz (SAV): “Yol üzerinde oturmaktan vaz geçemiyorsanız, yolun hakkını veriniz.” buyurdu. Sordular: “Ey Allah'ın Resulü, yolun hakkı nedir?” Peygamberimiz (SAV) cevap verdi: “Haram olan şeylere bakmamak, gelip geçene eziyet etmemek, verilen selamı almak, iyiliği emredip kötülükten menetmek. (İşte yolun hakkı budur.)”   Müslümanlar bu görevlerini yapmazlarsa kötülükler ve haksızlıklar alabildiğine yayılır. İlk anda o kötülüğün zararı sadece onu yapanda kalacağı sanılır ama öyle olmaz. Bulaşıcı bir hastalık gibi toplumu sarar ve o kötülükten toplum büyük zarar görür.   Peygamberimiz (SAV), kötülüğe karşı tavır koymanın topluma getireceği felaketi bir örnekle şöyle açıklar: “Yolcular gemideki yerlerini kur’a ile belirlerler. Kur’a sonucu bir kısmı geminin üst katına, bir kısmı da alt katına yerleşir. Alt kata yerleşenler, burada su olmadığı için su ihtiyaçlarını görmek üzere üst kata çıkmak durumundadırlar. Su almak için üst kata çıktıkları vakit, üst kattakilerin yanından geçiyorlar. Bunun üzerine kendi aralarında

konuşurlar: “Payımıza düşen alt katta bir delik açsak da, su ihtiyacımızı buradan görsek ve yukarıdakileri rahatsız etmesek iyi olur.” derler ve geminin alt kısmında bir delik açmaya başlarlar. Şimdi üst kattakiler bunları gördükleri halde bu yaptıkları işe göz yumar, ses çıkarmayacak ve engel olmayacak olurlarsa, açılan delikten içeriye su dolar ve gemi batar. Böylece sadece deliği açanlar değil, gemide olan hepsi boğulur. Eğer üst kattakiler onları bu işten men ederlerse kendileri de kurtulur, onları da kurtarmış olurlar.”   Peygamberimiz (SAV)’in bu örneği bu konuda çok etkili bir örnek. Bundan anlaşılıyor ki, Müslüman duyarlı olacak ve toplumda meydana gelen olaylara ilgisiz kalmayacak ve: “Bana ne, her koyun kendi bacağından asılır” demeyecektir. Her koyun dünyada değil, ahirette kendi bacağından asılacaktır. Nitekim Kur’an-ı Kerim, şöyle buyurur:
وَاتَّقُواْ
فِتْنَةً
لاَّ
تُصِيبَنَّ
الَّذِينَ
ظَلَمُواْمِنكُمْ
خَآصَّةً
وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ
شَدِيدُ
الْعِقَابِ:
     “Öyle bir fitneden sakının ki o, içinizden sadece zulmedenlere erişmekle kalmaz (topluma sirayet eder ve hepsini perişan eder). Biliniz ki, Allah’ın azabı şiddetlidir.” (ENFAL SURESİ - 25. AYET)
     Ayet-i kerime çok önemli bir uyarıda bulunuyor. Öyle günah ve kötülükler var ki, sadece o günahı işleyenleri ve o kötülüğü yapanları etkilemekle kalmaz, o günahı işlememiş, o kötülüğe bulaşmamış olanlara da erişir. Birçok suçsuzları da gelir bulur. Kurunun yanında yaş da yanar. Bugün toplumumuzda hepimizi rahatsız eden sosyal olayların kaynağında bu ihmalimiz vardır. Bunun için ayet ve hadislerin uyarılarına kulak vermeli ve toplumun zararına olacak haksız tutum ve davranışlara kayıtsız kalınmamalı, Peygamberimiz (SAV)’in işaret buyurduğu ölçüler içerisinde her Müslüman görevini yapmalıdır.   Her Müslüman kötülüğe karşı tavır koymakla yükümlü olmakla beraber, Müslümanlardan bir topluluk özel olarak bu görevle görevlidir. Bunlar, âlimlerdir. Âlimler bu görevi yerine getirmeleri halinde diğerleri sorumlu olmaktan kurtulur.   Bu hususu ifade eden ayet-i kerime şöyledir: وَلْتَكُن
مِّنكُمْ
أُمَّةٌ
يَدْعُونَ
إِلَى
الْخَيْرِ
وَيَأْمُرُونَ

بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنكَرِ
وَأُوْلَـئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ:   “İçinizden hayra çağıran, iyiliği emredip kötülükten men eden bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır.”   (ALİ - İMRAN SURESİ – 104. AYET)   Hayra çağırmak, dine de dünyaya da ait bir iyiliğe çağırmak demektir ki, İslâm’ın esasıdır. İyiliği emredip kötülükten menetmek de bunun önemli bir kısmıdır. Âlimlerin görevi uyarmaktır. Topluma Allah rızası için nasihat etmek, yol göstermek önemli bir görevdir.   Temîm ed-Dari (RA)’ın rivayetine göre Peygamberimiz (SAV): “Din nasihattir.” buyurdu. “Kime?” dedik. Peygamberimiz (SAV): “Allah’a, kitabına, peygamberine, Müslümanların yöneticilerine ve bütün Müslümanlara.” buyurdu.   İslâm âlimleri hadisi, medar-ı İslâm -İslâm’ın üzerinde döneceği- dört hadis-i şeriften biri saymışlardır ki, İslâm Dini’nin dörtte biri demektir. Diğer üç hadis-i şerif de şunlardır: “Ameller ancak niyetlere göre değerlenir. Herkesin ancak niyetine göre amelinin karşılığı vardır.”   “Hiçbiriniz, kendiniz için arzu ettiğinizi din kardeşiniz için de arzu etmedikçe, iman etmiş olmaz.”   “Kişinin faydasız sözü terk etmesi İslâmiyetinin güzelliğindendir.”   Dinin direği sayılan bu hadis-i şerifin anlamına gelince: “Din nasihattir.” demek, nasihat dinin direği demektir. Bunun örneği “Hac arefedir. Arafat’ta vakfede bulunmaktır.” Arafat’ta vakfe yapmak, asıl haccın en büyük rüknü ise, nasihat da dinin en büyük rüknüdür. Dinin yaşaması, nasihatin Müslümanlar arasında yaygın olması ile mümkündür.   Nasihat, özlükte gönülden gıll-u gışı-kin ve hile-yi çıkararak, nasihat edilen kimsenin hayır ve mutluluğunu samimiyetle arzu ve temenni etmektir. Bu sözle yapılan nasihattir ki, örfümüzdeki anlamı budur. Dindeki anlamı ise, sadece sözle nasihat değil, hayırlı işlere de şamildir. Her hayır söz ve hayır iş nasihattir.   Hadis ve sözlük âlimi olan Hattabî şöyle der: “Nasihat, anlamı geniş olan bir kelimedir, nasihat edilen kimseye hayırlı nasip toplamaktır. Arap dilinde bundan ve bir de “felah” kelimesinden daha çok dünya ve ahiret hayrını bir araya toplayan bir kelime yoktur.”   Peygamberimiz (SAV): “Din nasihattir.” buyurunca, sordular: “Kime?” Peygamberimiz (SAV): “Allah'a, kitabına, peygamberine, Müslümanların yöneticilerine ve bütün Müslümanlara” buyurdu.   Allah’a nasihat, nasıl olur? Allah’a nasihat demek, O’na inanmak, ortağı olmadığını kabul etmek, sıfatlarında küfre sapmamak, O’nu kemal ve celal sıfatları ile nitelemek ve noksan sıfatlardan tenzih etmektir. O’na itaat etmek, karşı gelmekten sakınmak, O’na itaat

edene sevgi duymak, isyan edene ise ilgi göstermemek, lütfettiği nimetlere karşı O’na şükretmek, her işinde ihlâs ve samimiyet göstermektir.   Allah’a nasihatin anlamı budur. Yoksa Allah âlemlerden ve nasihat edenin nasihatinden müstağnidir. O, mükemmeldir, hiçbir şeye muhtaç değildir.   Allah’ın kitabına yani Kur’an-ı Kerim’e nasihat demek, onun Allah sözü olduğuna ve O’nun tarafından gönderildiğine inanmak ve onu öğrenip uygulamaktır.   Allah’ın peygamberine nasihat ise, onun peygamberliğini tasdik ederek Allah tarafından getirdiği kesin olarak bilinen her şeye inanmak, sünnetine uymak, ahlâkiyle ahlâklanmaktır.   Müslümanların yöneticilerine nasihat demek, hak üzere olmada onlara yardımcı olmak, haktan ayrılmaları ve adaletsizliğe yönelmeleri halinde onları uygun bir dil ile uyarmaktır.   Bütün Müslümanlara gelince; din ve dünya işlerinde kendilerine yararlı olan şeyleri onlara öğretmek, göstermek, kusurlarını örtmek, iyiliği emredip kötülükten menetmek, büyüklerine saygı, küçüklerine şefkat göstermek, onlara hile ve haksızlık yapmamak, aldatmamak haset etmemek ve onları sevgi ile kucaklamaktır.   İşte hadis-i şerifin kısaca anlamı budur.   Kur’an-ı Kerim mazeretleri sebebiyle savaşa katılamayanların ve imkânsızlıkları yüzünden savaşa malî katkıda bulunamayanların, bu nasihat görevini yapmaları halinde savaşa katılmamakla günahkâr olmayacaklarını bildirerek şöyle buyuruyor:
لَّيْسَ
عَلَى
الضُّعَفَاء
وَلاَ عَلَى
الْمَرْضَى
وَلاَ عَلَى
الَّذِينَ
لاَ
يَجِدُونَ
مَا
يُنفِقُونَ
حَرَجٌ إِذَا
نَصَحُواْ
لِلّهِ
وَرَسُولِهِ
مَا عَلَى
الْمُحْسِنِ&#16
10;نَ مِن
سَبِيلٍ
وَاللّهُ
غَفُورٌ
رَّحِيمٌ:   “Allah ve Peygamberi adına nasihat ettikleri takdirde ne zayıflara, ne hastalara ne de verecek bir şey bulamayan yoksullara savaştan kalmaktan dolayı bir günah yoktur.” (TEVBE SURESİ - 91. AYET)   Halka yapılacak nasihatin, onların yararına olacak şeylerde -kişinin kendi zararına da olsa- yardımcı olmak ve onlara yol göstermek olduğunu ifade etmiştik. Bunun güzel örneği Cerir b.

Abdullah (RA) dır. Cerir bir sahabedir. Peygamberimiz (SAV)’in ölümünden kırk gün önce Müslüman olmuştur.   Taberânî'nin rivayetine göre: Cerir kendisine bir at satın alması için kölesini pazara gönderir. O da iki yüz dirheme bir at satın alarak parasını ödemek için atın sahibini Cerir'e getirir. Cerir atı beğenir ve sahibinin aldandığına kanaat getirerek, mal sahibi ile yeni bir pazarlığa başlar: “Senin atın üç yüz dirhemden fazla eder, onu dört yüz dirheme satar mısın?” der. At sahibi canına minnet: “Bu sana kalmış bir şeydir, ey Eba Abdillah,” der. Cerir bunu da az bulur ve: “Senin atın bundan da fazla eder. Onu beş yüz dirheme satar mısın?” der ve “senin atın bundan da fazla eder.” diyerek, yüzer yüzer artırmak suretiyle hayvanın fiyatını sekiz yüz dirheme yükseltir ve parayı vererek atı satın alır. Böyle niçin yaptığını soranlara da cevap verir: “Ben Peygamberimiz (SAV)’e, her Müslüman’a nasihatte bulunmak şartıyla bey’at ettim” der.   İşte sattığı malın değerini bilmeyen satıcıya, alıcının hayırhahlığı. Cenâb-ı Hak, alıcı ve satıcılarımıza bu şuur uyanıklığını nasip etsin.   Nasihat ederken, bu nasihatin etkili olması için dikkat edilmesi gereken bir takım hususlar vardır. Bunların başında başkasına yaptığı nasihate önce kendisinin uyması gerekir. Başkasına yaptığı nasihate uymayan kimseleri Kur’an-ı Kerim şöyle uyarıyor: أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّوَتَنسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلاَ تَعْقِلُونَ:   “İnsanlara iyiliği emreder de kendinizi unutur musunuz? Hâlbuki kitabı okuyorsunuz. Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?” (BAKARA SURESİ – 44. AYET)   Başkalarına iyiliği tavsiye etmek iyi bir davranıştır. Fakat başkasının iyiliğini isterken, kendini unutması anlaşılır şey değildir. İyiliği emreden kimse bunda samimi ise, o iyiliğe öncelikle kendisinin sahip olması gerekir.   İyiliği emretmek, başkalarına doğruyu göstermek suretiyle yararlandırmaktır. Başkasına doğruyu ve iyiyi gösterip de kendisini unutması ve kendisini o iyilikten mahrum etmesi, akıl açısından bir çelişkidir. Bunun için Allah Teâlâ bu çelişkiye dikkatimizi çekiyor ve: “Aklınızı başına almayacak mısınız?” buyuruyor.   Diğer taraftan insanlara nasihat eden ve doğru, yararlı olan şeye dikkatlerini çeken kimse o konudaki ilgisini ortaya koyuyor. Böyle iken kendi nasihatini kendisi dinlemiyor ve böylece bilgisini fiilen yalanlamış oluyor. Bu, şahsında bir çelişki olduğu gibi, halkı bir taraftan aydınlatmak isterken diğer taraftan saptırmaktır ki, bu da bir çelişkidir.   Ayrıca böyle olan kimsenin nasihati da etkili olmaz ve nasihat ettiği kimseler tarafından ciddiye alınmaz. Kendisi sigara içtiği halde çocuklarına sigaranın zararlı ve kötü bir alışkanlık olduğunu öğütleyen kimsenin bu nasihati çocuklarına etki etmez. Onlar, “Babamız dediği gibi bu sigara gerek sağlık ve gerekse ekonomik yönden zararlı ise, kendisi niye içiyor” değerlendirmesini

yaparlar.   Bunun için nasihatçinin önce nasihatini kendisi tutması ve çelişkiye düşmemesi gerekir. Meşhur bir sözdür: “Ele telkin verip de, kendi zakkum salkımı yutmamalıdır.”   Başkalarına yaptığı nasihate uymayanların, kıyamet gününde acıklı bir azaba uğrayacaklarını Peygamberimiz (SAV) şöyle haber veriyor: “Kıyamet gününde bir adam getirilir, ateşe atılır, ateş içinde değirmen taşı gibi dönmeye başlar. Cehennem halkı onun etrafını çevirirler: ‘Ey falan! Sen bize iyilikleri emreder fenalıkları yasaklar değil miydin?’ diye sorarlar. Cevap verir: “Evet öyle, ama ben size emreder kendim yapmazdım, sizi yasaklar kendim yapardım.”   İyiliği emredip kötülükten men edecek olan kimsenin nelerin iyilik, nelerin de kötülük olduğunu bilmesi gerekir. Kur’an ve Sünnet bir şeye ma’ruf-iyilik- diyorsa, o iyiliktir; bir şeye kötülük diyorsa o da kötülüktür. O halde mümin önce Kur’an ve Sünnete göre nelerin iyilik ve nelerin kötülük olduğunu öğrenmesi lâzımdır. Çünkü o, bu görevi Allah ve Peygamberi (SAV) adına yapacaktır. Onun için Allah’ın o konudaki hükmünü bilmesi gerekir. Aksi takdirde kaş yaparken göz çıkarmış olur. Allah Teâlâ bu konuda Kur’an-ı Kerim’de ne buyuruyor: وَلاَ تَقُولُواْ لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَـذَا حَلاَلٌ وَهَـذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُواْ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ لاَ يُفْلِحُونَ:   “Dillerinizin uydurduğu yalana dayanarak, ‘Bu helâldir, şu da haramdır’ demeyin. Çünkü Allah’a karşı yalan uydurmuş oluyorsunuz. Şüphesiz Allah’a karşı yalan uyduranlar kurtuluşa eremezler.” (NAHL SURESİ - 116. AYET)   İyiliği emredip kötülüğü menetmek, toplumu irşat etmek olduğundan, bu görev ifa edilirken her türlü kaba ve kırıcı davranışlardan sakınmak da gerekir. Bu görevin temelinde sevgi olmalıdır. Yine örnek Peygamberimiz (SAV)’dir. Kur’an-ı Kerim, Peygamberimiz (SAV) için şöyle buyuruyor: فَبِمَا رَحْمَةٍ

مِّنَ اللّهِ
لِنتَ لَهُمْ
وَلَوْ كُنتَ
فَظّاً
غَلِيظَ
الْقَلْبِ
لاَنفَضُّواْ مِنْ
حَوْلِكَ
فَاعْفُ
عَنْهُمْ
وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ
وَشَاوِرْهُمْ فِي
الأَمْرِ
فَإِذَا
عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ
عَلَى اللّهِ
إِنَّ اللّهَ
يُحِبُّ
الْمُتَوَكِّلِينَ:   “Allah’ın rahmetinden dolayı, sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba ve katı kalpli olsaydın, şüphesiz etrafından dağılır giderlerdi. Onları affet, onlara mağfiret dile, iş hakkında onlara danış, fakat karar verdin mi Allah’a güven, doğrusu Allah güvenenleri sever.” (ALİ - İMRAN SURESİ – 159. AYET)   Peygamberimiz (SAV), herkese yumuşak davranır, kaba ve katı hareketlerden hoşlanmazdı. İnsanlara yumuşak davranmaktan mahrum olanların hayırdan da mahrum olacağını söylerdi.   Hz. Aişe (RA) anlatıyor: “Bir kere Peygamberimiz (SAV)’in huzuruna bir Yahudi heyeti gelmişti. Bunlar huzura girince selam vermiş olmak için, “ölüm üzerinize olsun” demek olan “es-Sâmu aleyküm” dediler. Ben bunu anladım ve: “Ölüm, Allah'ın gazabı lâneti sizin üzerinize olsun.” dedim. Bunun üzerine Peygamberimiz (SAV): “Aişe! Ağır ol, Allah her hususta yumuşaklığı sever.” buyurdu. Ben: “Ey Allah'ın Resulü, dediklerini işitmediniz mi?” dedim. Peygamberimiz (SAV): “Evet, işittim, ben de “ve aleyküm-sizin üzerinize dedim. Benim dediğimi işitmedin mi? Ben onlara iade ettim. Benim onlar hakkında duam kabul olunur. Fakat onların benim hakkımdaki dedikleri kabul olunmaz.” buyurdu.   Peygamberimiz (SAV)’in insanlara ne kadar yumuşak davrandığını gösteren bir başka olay da şudur: Ebû Hüreyre (RA) anlatıyor :“Bir bedevi mescidin içinde idrarını yaptı. İnsanlar onu linç etmek için kalkıp başına üşüştüler. Bunun üzerine Peygamberimiz (SAV): “Onu bırakınız, işini görsün. Sonra idrarının üzerine bir kova su dökün, çünkü siz güçlük değil, kolaylık göstermek üzere gönderildiniz.” buyurdu.   Her işte zorluk değil kolaylık göstereceğiz, hele insanlara

nasihat ederken kaba ve katılıktan uzak duracağız. Ancak o zaman nasihatimiz etkili olur, boşa vakit geçirmiş olmayız. Bir hadis-i şerifle konumuzu tamamlamış olalım. Peygamberimiz (SAV) şöyle buyuruyor: “Kolaylaştırınız güçleştirmeyiniz, müjdeleyiniz nefret ettirmeyiniz.”   KAYNAK : DİYANET AYLIK DERGİ

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler